

کێ مرقۆی کرد به وهکیلی خوا...! م. حهמיד عهزیز

بهگفتی زاناكان زهوی تههمهنی سههه ملیون ساڵه و مرقۆیش یههک ملیۆن ساڵه ههیه.

ئههم بوونهی (وجود) که ئیمه ی مرقۆ ههچی لینازانین تهنها به پێژیهکی زۆر کهم نه بێت، تهنا ته و تهی زاناكانیش پێژیهی یه بوو یان دنیاو ژیان (کون)، له بهرئهوه مرقۆ ناتوانیت له سههه داسهه قسه له سههه بوو و ژیان بکات به ئارهزوی خۆی که واته تهنها خوشه و یستی واته بهم ژیانه ئه دات ئه گینا له پوی فهلسهفی و زانستی یهوه هه موو پراو بوو چونه کان پێژیهین (نسبی) یین، ئهوه هه موو شهرو ناخوشیانه ی به سههه بوونه وه ردا دیت هه مووی جیی ههچ

ئه گری چونکه ئیمه ی مرقۆ بهوه ههسته وه بهوه بیرو هزره وه ئه بی به هیمنی و دوور له شهرو بژین چونکه ژیرترین بوونه وه ر ئاده میزاده وه پێویسته به رده وام پێز له یههک بگری و زۆر گرنگه فیڕ بین گوئ له پراو بوو چوونی یههک بگری زۆر به پێزیه وه ته ماشای هه موو بیریک و ئایدیا یههک بکه یین سودی لیوه رگری ئه گینا ههقی مرقۆ بوو نیما تیا نامین چونکه ههتا ئیستا بوونه وه رهکانی تری سههه زهوی له مرقۆ هیم تر ژیاو تهنها مرقۆ سههه زهوی تیکدا وه و ویرانی کرد وه نمونهش بوئه وه جهنگی جیهانی یههک ۱۹۱۴ وه ههروه ها جهنگی جیهانی دووه ۱۹۳۸ وه ئه ومرو قانه ی که ناویان میژویهکی رهش و وینه یههک له هه ره درن دایه تی ژیان که جوانترین پینوسیشیان تفهنگ بووه بوو کوشتنی ئاده میزاد له وانه.. هیتله ر، مۆسۆلۆنی شایسیکو، کهمال ئه تاتورک، میلۆزۆفیچ، سههه دام.. هتد.

فه یله سوفی که وه ری ئیرانی (خه یام) پێش چوار سهههه ووتویه تی..

_ نه ئه زانین له کو یوه هاتوین و نه ئه ییشزانین بوو کوئ ئه پوین، ئهوه سهههه قه برانه ی که ئیسک و پروسکی هه زاران شاو که دایه، ئیستا به ده می میرو له یههکه وه یه.

ئیتتر ئه ی ئاده میزاد خۆتمان به سههههه بامه ده، ئه م فیزو لوت به رزی یهش هی بی زانیاری و که می رۆشن بیری یه، که واته ئیمه ی مرقۆ هه موو وهک و یه کین و کهس ناتوانیت له یههکی دی زیاتر بێت تهنها به چاکه نه بێت. که واته مرقۆ برای مرقۆه و پێویسته پێز له یههکترو بوو چونی یههکتر بگری. له هه مان کاتدا مرقۆ ئه بی هاو پیی گفتوگو بێت ئه گه ره که سیکی رای پیچه وانیه ی منی هه بی ئه بی ریزی لی بگرم و منیش رای خۆم بلیم ئه گینا ده م و زمان ده وری نابیت چونکه ده م و زمان و گفتوگو میژوی ئاده میزاده پێش نوسین و خویندنه وه چه ند سهههه یههک له مه وه بهر، میژوو ده ماو ده م هاتوه و تا چوه ته سههههه لاپه رهکانی ژیان، له بهر ئه وه گوئ له یههک گرتن له سهنگی مرقۆیت پتر ده کات زیاتر واتای مرقۆ بوو نیما به نه ده به هۆشه وه، هۆشیش میژویهکی جوان ئه نوسیته وه له خوشه و یستی و گفتوگو له یههک نزیک بوونه وه و پیکه وه ژیا نی ئاده میزاد ئه گه ره به رامبه ره که م وهک و من بیری نه کرده وه زۆر ئاسایی یه چونکه چه ند مرقۆ هه یه له سهههه زه مین ئه وه نه ده پراو بوو چون هه یه، به لام چوئ پیم خوشه هه میشه گوئ وه رگرم ئه بی ئاماده یی گوئ به خشینم تیدا بێت.

که واته نه من خاوه نی ئه م زه مینه م و نه تو، که سیش نازانی ئه م کاروانی سهخته ی ژیان به ره و کوئ سه به یینما ن ده ست نیشان ئه کات. میژوو ئیمه ی دروست کردو فرییدا یه ئه م

بهکاتی ناوهندی ئه‌وروپا 11:56 10-2-2006

جه‌نگه‌له‌ی که به‌بیر و هۆش ئه‌توانین بیکه‌ینه به‌هه‌شت، نه‌ک ئه‌گهر نه‌مان تئوانی وه‌لامی به‌رامبه‌ر بده‌ینه‌وه ده‌ست به‌جی فه‌توای کوشتنی بۆ ده‌رکه‌ین، ئه‌وه ئه‌و په‌ری ته‌ته‌ری یه‌ته و ئیفلاس بوونه له‌و میژوووه ناحالی یه‌ی که‌نه‌توانی به‌ده‌م و زمان و فیکر وه‌لام بده‌یته‌وه.

چه‌رخ‌ی له‌یه‌ک حالی بوونه، له‌یه‌کتر گو‌یگرته‌نه، که‌س ناتوانی خۆی بکا به‌وه‌کیلی خودا له‌سه‌ر ئه‌رز، که‌ئیفلاسیشی کرد دووایش بکوژی و بپری به‌ئاره‌زوی خۆی، ئه‌و چه‌شنه‌بیره به‌سه‌رچوو، نه‌ته‌وه‌کانی پیشکه‌وتوو ئازهلان رادین و له‌گه‌لایا ده‌ژین و هاو‌پری ده‌بن ئیمه تازه به‌تازه مروقه‌کان له‌یه‌کتر حالی نابین.

له‌ ئایندا کوشتن هه‌رامه‌ که‌چی دۆستی ئاین سه‌رمان ئه‌ب‌ری، به‌چ یاسایه‌ک بووی به‌ خاوه‌نی ده‌سه‌لات و کوشتن، نه‌ته‌وه‌که‌ت له‌دوای هه‌موو دنیاوه‌یه، که‌چی به‌ده‌ستی خۆت شه‌رمه‌زارتری ده‌که‌یت، با قۆلی لی‌هه‌لمالین و بافریای ئه‌م کاروانی ژیانه‌ بکه‌وین بزانی چ باسه‌ دنیا، نه‌ک هه‌ر خه‌ریکی شه‌رو ئازاووه‌ برسیتی و دوواکه‌وتن بین شانازیشی پیوه بکه‌ین. بۆ هه‌یج که‌س و گروپیک نی یه‌ به‌زۆر باوه‌ری خۆی بسه‌پینی به‌سه‌ر خه‌لکید، ئه‌گهر راست ده‌که‌ی چی زۆره‌ پینوس و په‌ره، بنوسه‌ له‌سه‌ر ئه‌م میمه‌ره، میژویه‌کی جوان بۆ نه‌ته‌وه‌که‌ت.

M_Hamidaziz@hotmail.com